

Шпигунська афера в Канаді

Таємниця атомової бомби в руках США

Оттава. Канадський прем'єр Меккензі Кінг повідомив, що відкрито в Канаді шпигунську організацію, яка мала завдання видобути таємницю атомової бомби та іншої канадської зброєвої продукції. Канадський уряд вже кола виявили, що до цієї афери замішані члени радянського посольства в Канаді. Хоча в заяві Меккензі Кінга нічого не згадувалося про Союзівський Союз, радянський уряд оголосив урядове повідомлення, в якому ствердив, що російські агенти здобули в Канаді певні таємні інформації, але вони не мають особливого значення, бо не дають нічого нового в порівнянні до радянських відкриттів, які пішли вже далеко далі вперед. З уваги на некоректність такої поведінки відкликано російського військового аташе в Канаді полковника Миколи Жаботина. Сам радянський посол ніби зовсім не замішаний до цієї справи. Одночасно радянська заява скаржитися на ворожу протисоветську компанію, яку розпочала канадська

преса і радіо, після виявлення шпигунської афери.

Як повідомлено з канадської, американської й британської сторони, таємниця атомової бомби добре забезпечена. негайно вжито охоронних заходів, щоб не допустити до дальших можливостей шпигунства.

Вашінгтон. Міністер закордонних справ США Бірнс заявив на пресовій конференції, що канадське слідство щодо чужоземного шпіонажу є справою Канади та що дія шпигунська діяльність не поширилася на США.

Як заявив далі Бірнс, таємниця атомової бомби є виключно в руках США та що Велика Британія і Канада ніколи не були в цій справі повністю поінформовані.

Друга велика проба для Організації Об'єднаних Народів

Нью-Йорк. Голова американської делегації на конференції Організації Об'єднаних Народів у Лондоні, Елвард Стеттінгус, заявив після свого прибуття до Америки, що Об'єднані Народи витримали свою першу пробу в Лондоні. Але вони мусять дати ще далеко більший доказ своєї працездатності підчас чергових заходів над розв'язання міжнародної господарської проблеми.

«Господарські завдання, які стоять перед нами» — сказав Стеттінгус — «можуть бути реалізовані лише з фактичним співдінням США. Одне ми не можемо ці завдання повністю брати на себе. Також інші народи, в до-

брій волі яких я переконався в Лондоні, повинні прикласти свою руку. Господарське оздоровлення світу може бути здійснене лише спільними зусиллями».

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАРОДІВ ПЕРЕІЗДИТЬ ДО НЬЮ-ЙОРКУ

Лондон. Організація Об'єднаних Народів у місяці березні переїздить до Нью-Йорку. Президент Трумен з цього приводу видав розпорядження, на підставі якого в новому осідку Об'єднані Народи зберігають за собою територіальні права та визнає також усі права за представниками чужих урядів.

Промова Папи

Ватикан. Підчас урочистих церемоній висвячення нових тридцяти двох кардиналів католицької церкви виступив Ізидо Ней XII з промовою, в якій заявив про своє наставлення до світових проблем. Промова папи передавалася ватиканським радіом. В своїй промові папа вказав, що церква не належить ні одній расі, ні одному народові, ні одній нації, лише усім народам людської родини, яку окупує Христос своєю кров'ю. Досі не було справжнього миру на землі. «Без Бога і далеко від Бога не може бути між народами світу справжньої єдності. Багато людей споглядають на церкву та ставлять питання, яку роль відіграватиме церква підчас охорони світового миру. Церква охоплює всю людську громаду. Вона ніколи не мала наміру панувати над світом, оскільки імперіалістичною сенс, як не інколи твердіть. Церква шукає людей, а її праця прямує до людських сердець. Осць так церква буде людську громаду. Модерний імперіалізм загрожувє народам і взаємовісносинам народів. Модерні імперіалістичні держави тримаються завдяки голій силі, не маючи під собою ґрунту. Ці організми котяться до занепаду та до створення нового тертя. Це вважаючи на модерні засоби комунікації, тепер люди відділені один від одного далі, ніж це було раніше. Але не католики, бо їх охоплює церква. Церква засмучена долею осіб, вигнаних із своєї батьківщини війною».

Далі Папа висловився за допомогу тим, що повертаються на батьківщину, та виступив проти змушування сялою до повороту тих людей, що не бажають вертатися на батьківщину. На закінчення Папа сказав, що тільки церква може врятувати людство з темряви та поведсти в життя з забезпеченою майбутністю.

На урочистостях висвячення нових кардиналів, що тривали майже тиждень, з'їхалося 30 з призначених 32 нових кардиналів. Один французький і один голандський, з причини хвороби, не могли прибути на це свято. Найпізніше прибув кардинал П'єсиф Мінсенті з

Мадярщини, бо радянська влада відмовлялася видати йому дозвіл на виїзд. Щойно в останню хвилину він одержав дозвіл та прибув до Риму літаком голови американської військової місії, який відпустив йому свій особистий літак.

Якщо взяти країни, в яких призначено нових кардиналів, то найбільше (по 4-и кожна) одержали нових кардиналів США та Франція. По три нових кардинали призначено в Іспанії і Німеччині. По два нових кардинали одержали Бразилія, Канада, Італія. Інші країни — Аргентина, Австралія, Чилі, Вірменія, Китай, Куба, Англія, Угорщина, Голандія, Перу і Польща — по одному.

Знову бої в Манджурії

Чунгкінг. В Манджурії знову розгорілися бої між урядовими військами та китайськими комуністичними частинами. Бої відбуваються, головним чином, недалеко на південь від Мукдена. Як повідомляють комуністичні джерела, китайські урядові війська здобули три міста. Китайський центральний уряд обмірковує стан у Манджурії. З відомлення вашінгтонського кореспондента часопису «Таймс» виявляється, що умова про припинення боїв і перемир'я, після якої 14 січня закінчилась громадянська війна в Китаї, не відноситься до Манджурії. До цієї провінції комуністи мають особливі політичні домагання. Нову посередницьку пропозицію американського амбасадора в Китаї генерала Маршалла, щоб вислати до Манджурії комісію для ведення переговорів про перемир'я, комуністи прийняли прихильно. Центральний уряд те не висловився з приводу цієї пропозиції.

КИТАЙСЬКІ СТУДЕНТИ ПРОТЕСТУЮТЬ

Чунгкінг. В багатьох містах Китаю відбуваються протестаційні збори проти перебування радянських військ у Манджурії. У високих школах Чунгкінгу 10.000 студентів проголошено протестаційний страйк. Студенти нан-

ди Безпеки, Бевін висловився, що хоч «впали голі гострі слова, але наша приязнь триває далі». Бевін підкреслив, що він не є песиміст. Коли б йому вдалося здійснити скеровання усіх міжнародних джерел допомоги для загальних потреб народів, що терплять нужду, і це б йому принесло більшу насолоду, ніж яка-будь зміна політичних кордонів.

Щодо порушеного питання мирового договору з Італією Бевін заявив, що проблема Триесту може бути розв'язана так, що обидві сторони зможуть використовувати його як порт. Британський уряд занепокоєний «світовим нерв'єм» проти Туреччини. Велика Британія готова приступити до узгодження умов ревізії договору про протоки в Монтро. Бевін шкодує з приводу відхилення його пропозиції про виселення першого питання на розв'язання комісії трьох великодержав. Своєю промовою міністер Бевін закінчив ствердженням, що «з упадком імперії велика громада вільних народів належала б до минулого. Це була б катастрофа. Ми мусимо мати можливість далі підтримувати аспірації цих вільних народів».

ВІДСТРОЧЕННЯ ПАРИЗЬКОЇ МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Париж. Французький міністер закордонних справ Бідо заявив, що передбачене відкриття мирової конференції 1 травня, імовірно, буде відсунене на пізніший термін, з уваги на брак єдності між великодержавами в справі мирового договору з Італією. Поперше, не досягнено порозуміння щодо італійсько-югославського кордону. США бажали б відновлення лінії Вільсона. Цю лінію підтримує також Англія. Союзівський Союз і Югославія домагаються натомість не тільки Фіуме, але також Триесту. Росіяни, крім того, домагаються від Італії репарацій, від чого відмовляються західні великодержави. Щодо прилучення Далекогозуду до Греції погодилися між собою всі великодержави, але великі розбіжності існують щодо італійських колоній. Росія жадає мандату над Триполітанією. Англія згідна за якийсь час передати північно-африканські колонії знову Італії, а США бажали б, щоб вони після якогось часу одержали самостійність, але обидві вони цілковито відхиляють радянську пропозицію.

ПРИСУД НА ФІНЛЯНСЬКОМУ ПРОЦЕСІ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНЦІВ

Гельсінкі. У Гельсінках закінчився процес проти вісьмох кол. фінських політиків і державних мужів, що несуть відповідальність за втягнення Фінляндії до війни проти СССР по стороні Німеччини. Колишнього фіського президента Рісто Ріті засуджено на десять років тяжкої в'язниці. Кол. прем'єра Ю. В. Вангеля — на шість років в'язниці. На п'ять з половиною років в'язниці засуджено кол. прем'єра Лінкоміа та кол. провідника соціал-демократичної партії і міністра фінансів Таннера, на п'ять років кол. посла у Берліні проф. Ківімікі, на два з половиною — кол. міністра закордонних справ Рамзая. Двох останніх — кол. заступників міністра фінансів Рейнікка і міністра інформації Куокконена засуджено на два роки в'язниці кожного.

ЕТЛІ З НАГОДИ СВЯТА ВАШІНГТОНА

Лондон. З нагоди 214 роковин з дня народження Георга Вашингтона, британський прем'єр Етлі звернувся через радіо до США, промовою, в якій сказав: «Наша приязнь матиме вирішальне значення для майбутнього миру і цивілізації світу. Георг Вашингтон увійшов до історії як визначний борець за свободу. Спільне бажання свободи є і сьогодні вузлом, який єднає народи, що говорять по-англійськи, найславніше зв'язує одного з одним».

ПРОТЕСТАНСЬКІ ЦЕРКВИ В США ПІДТРИМУЮТЬ ХАРЧОВУ ПРОГРАМУ ПРЕЗИДЕНТА ТРУМЕНА

Нью-Йорк. Сімнадцять протестанських церковних об'єднань у США звернулися з закликом до всіх християн в Америці, щоб вони підтримали харчову програму президента Трумена, щоб рятувати мільйони людей в Європі й Азії від голодової смерті.

ДОПОМОГА ДЛЯ ЄВРОПИ

Штотгольм. В Швеції 34 допомогові організації ухвалили перевести грошову збірку для Європи, що голодує. Ця збірка має охопити якнайширші кола громадянства та торговельні і промислові підприємства.

Буенос Айрес. Аргентинський уряд видав розпорядження для населення обходитися один день на тиждень без м'яса, щоб таким чином можна було підвищити експорт м'яса до Європи.

АМЕРИКАНСЬКА ДОПОМОГОВА АКЦІЯ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ

Вашінгтон. Президент Трумен видав дозвіл «Союзіві допомогових організацій для Німеччини» розпочати добровільну збірку для Німеччини. До цього Союзу належать квакери, братерська громада, християнска наука, два союзи професіоналів, пресвітеріанці, католицька харитас та інші. Якщо дозволить транспортіві можливості, буде спроваджуватися для американської зони 2000 тон товарів, щомісячно. Головним чином надсилатиметься конденсоване молоко, цукор, мило, одяг, взуття, медикаменти і товчі.

ЦЕРКОВНА КОНФЕРЕНЦІЯ В ЖЕНЕВІ

Женева. У Женеві відбувається з'їзд представників протестанських і православних церков з 30 країн, який має на меті підготувати заснування світового церковного союзу. На теперішньому з'їзді має бути обговорене також питання створення церков у Росії, Японії та Німеччині. Крім того, з'їзд має підготувати плян скликання світової конференції протестанських церков у 1948 році.

ПЕРШИЙ СТРАЙК В АВСТРІЇ

Відень. Понад 3000 робітників у Штадль біля Відня застрайкували в знак протесту проти харчових саботажів, яких допускалися власті. Після затвердження резолюції, робітники знову приступили до праці.

ПРОБЛЕМА САМОУПРАВИ ІНДІЇ

Лондон. Бритійський міністер для Індії заявив у палаті лордів, що ангаїльський уряд вирішив післати до Індії спеціальну комісію, утворену з міністрів, щоб дійти порозуміння з вилдовими індійськими політиками в справі індійської самоуправи та можливо скорішого її здійснення. Ця спеціальна комісія, як про не повідомив прем'єр Етлі у палаті громад, має від'їхати до Індії в кінці березня.

ПРОГРАМА ГАНДІ ПРО БОРІТЬБУ З НЕУЖДОЮ В ІНДІЇ

Севаграм. Магата Ганді запропонував свою програму боротьби з харчовою кризою в Індії. Програма його складається з восьми пунктів та передбачає цілковите використання ґрунтів і вод для збільшення харчових продуктів, відповідне зменшення харчових придів для війська і цивільного населення та заборону вивозу збіжжя і олій.

В одній з радіових промов віцекороль Індії заявив, що для задоволення харчових потреб Індії бракує три мільйони тон харчових продуктів. Денний приділ хліба буде зменшений з 450 гр. до 390 гр. Ті, що тяжко працюють, будуть одержувати 490 гр.

В зв'язку з критичним харчовим станом в Індії, англо-американська станція торгівлі рижом у Бангкоку приспівала довіз рижю до Індії.

БУНТ МАТРОСІВ В ІНДІЇ

Бомбай. В Бомбай вбух бунт індійських матросів, яких підтримало цивільне населення. Бритійські частини поселено іншими військами. Бритійські війська опанували усі важливі стратегічні пункти в місті. Демонстранти підпалили кілька будівель, в тому числі філію Індійського банку, який цілковито згорів. Загалом у Бомбай е 50 осіб забитих та 250 ранених. Як повідомляє «Ройтер», британським частинам вдалося відібрати від бунтарів значну частину зброї й амуниції.

В палаті громад прем'єр Етлі заявив, що збурення матросам королівської індійської флотії запропоновано безумовну капітуляцію.

Як повідомлено в останній хвилі, бунт моряків в Індії закінчився. Всі кораблі, що їх тримали в своїх руках бунтарі, передано без жалних умов британській владі. Так само капітулювали моряки, що перебували в морських казармах бомбейської твердині в центрі міста.

ІМПЕРАТОР ХІРОХІТО ВІДВІДУЄ ФАБРИКИ

Токіо. Несподіваною подією, якої ще не було в японській історії, було для японців те, що імператор Хірохіта відвідав фабрики підприємства у Кавасакі, Йокагамі та Ніссе. Відвідаючи фабрики, Хірохіто навіть розмовляв з окремими робітниками.

В. Чапленко.

Щось більше за хліб

Джуря з ночі стояв у черзі по хліб. У шлунку в нього було голодне бурчання, а в серці — Україна.

Не всяке, може, пойме віри, щоб такий собі дев'ятнадцятирічний парубічко (хоч і студент) підчас страшного голоду в усій країні та думав про таке, що його ані печуть, ані їдять, — про якусь там Україну.

Але Джуря думав. Думав палко й ніжно про ту чайку-небогу, що вивела діток при битій дорозі.

Українські справи йому навіть у снах снилися.

Якось йому приснилось, що нібито його душа опинилася на небі.

— Ну, що ж, — подумала душа, — треба шукати Бога: тут він порядку... хоч моя тілшна домівка на землі в подобі студента педагогічного інституту й не вірила, що він е...

Коли гляне — аж до неї зближається вусатий дідуган, ніби запорожець. Такого козарлюгу вона бачила в музеї на іконі Покрови Січової: він був намальований унизду і молився, задрівши голову вгору, а з уст його ішов на небо напіс: «Спаси і захисти наше славне низове військо і всю Україну».

При боці в небесного козака була шаблянка, за поясом — пістолі.

Отвірила з великого дива душа, угледівши на небі такою, хоч і на іконі мальованого, грішника. Аж назад поточилася.

— Не жахайся, праведна душе, — загомонів козак голосом солодким, як мед, — а кажи, чого тобі треба...

— Я шукую Бога, — тремітно промовила душа.

— Так я ж і е Бог, — мовив поважно дідуган, поклавши ліву руку на рукав'я шаблі,

Нюрнберзький процес

3 людей варили мило. Німецькі злочини на Сході

Нюрнберт. На нюрнберзькому процесі воєнних злочинців советський прокурор полк. Смірнов виявив ганебну працю лабораторії, закладеної при анатомічному інституті в Данцігу. В цій лабораторії з трупів жертв націонал-соціалістичного терору **варилось мило**.

Прокурор відчитав рецепт проф. Шпаннера, директора анатомічного інституту в Данцігу, який починається такими словами: «Треба взяти 5 кг людського товщу, 10 літрів теплої води, 50 грамів соди...» Як доказовий матеріал прокурор показав принесені два глечики з годовим милом з людського товщу. Далі зачитано зізнання одного з асистентів лабораторії, який заявив, що він сам вварив 40 людських трупів, з яких вийшло 70—80 кг товщу. Особисто він зужив 4 кг цього мила.

В дальшому ході процесу полк. Смірнов навіс доказовий матеріал про масове мorduвання населення в Советському Союзі. На початку німці вживали примітивні методи нищення людей, але пізніше ці методи стали більш вирафінованими. Ціла східна Европа вкрита масовими могилами жертв гітлерівського терору. Серед доказового матеріалу про гітлерівські звірства знаходяться також фотографії масових розстрілів, що їх знайдено при трупах збитих німецьких волярів.

Далі прокурори Шейнін і Рачинський навіс доказовий матеріал, як плондрували націонал-соціалісти окуповані східні землі та нищили промислові і культурні цінності. Ці злочини найбільш обтяжують Герінга, Розенберга, Франка, Завкеля і Кайтгеля. Лише в Советському Союзі німці спалили 4 мільйони житлових будинків та сконфіскували півтора мільйона копей, 9 мільйонів рогатої худоби, 12 мільйонів свиней та 13 мільйонів овець і кіз.

Як мотто до грабунку культурних цінностей на Сході, прокурор навіс слова Гітлера: «Ми е варвари, ми хочемо бути варварами, не е почесний титул».

Щоб грабувати схід, Гітлер видав наказ 1. 3. 42. про призначення Розенберга та створення т. зв. «Айнзатцштабу Розенберга». Як він працював, вказує звітлення підпорядкованого Розенбергові «Ватальогу для особливих завдань». В цьому звіті зазначено 10 листопада 1942 р. говориться: «Багаті жинва мали ми серед книжок Української Академії Наук, де ми забрали великі цінності на перських і китайських пергаментях, російські і українські літописи, перші видання російських письменників і рідкісні твори російських мистців. З київського музею вислали до Берліну твори майлярів, образи і портрети». Одночасно із грабунком просто нищено найцінніші мистецькі цінності. Між іншим, знищено будинки композиторів Чайковського і Римського-Корсакова. Німецьке військо і СС повністю пограбували і спалили будинки Толстого і Пущкіна.

Як повідомив прокурор, в Советському Союзі повністю знищено разом 31.850 промислових підприємств, на яких працювало чотири мільйони робітників.

До події в Египті

Каїр. Новий египетський кабінет одержав від парламенту вотум довіря. Новий прем'єр Ісмаїл Сідкі Паша проголосив нову урядову програму та пообіцяв, що не допустить до відволкання ревізії англо-египетського договору. Сідкі Паша був за короля Фуада від 1930 до 1933 року прем'єром Египту. Тепер, крім функцій прем'єра, він перейняв ще міністерства внутрішніх справ і фінансів. Сподіваються, що між його урядом та партією зафатівів дійде до гострої боротьби.

ЗНОВУ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ЕГИПТІ

Каїр. В Каїрі і Александрії знову відбулися нові антибритійські демонстрації. Підчас заворушень в Каїрі забито 10 египтян. Тисячі демонстрантів перейшли вулицями Каїру до британського посольства, де піднесли свої жадання повного виведення британського війська з Египту. Кульмінаційним пунктом демонстрації було намагання мас заатакувати британські казарми. Обзброєні частини египетської армії охороняють усі військові й публічні будівлі в Каїрі. Прем'єр Ісмаїл Сідкі Паша заявив, що будуть вжиті суворі заходи прота дальших демонстрацій.

В Александрії також відбулися безпорядки, підчас яких демонстранти намагалися примусити військові частини покинути казарми.

БРАК РОБІТНИКІВ У ЧЕХОСЛОВАЧИНІ

Прага. Між чехословацьким урядом і представниками Італії розпочалася переговори про спровадження італійських робітників для праці в Чехословаччині. Робітників мають працювати головним чином при відобудові залізниць. Крім того, бракує ще приблизно пів мільйона робітників у сільському господарстві. У скляній промисловості бракує 6000 фахових робітників.

В ІСПАНІЇ РОЗСТРІЛЯНО 10 РЕСПУБЛІКАН.

Париж. Покарання на смерть десяткох республіканців в Іспанії викликало вибух гніву серед французьких громадських кіл. Французькі національні збори ухвалили протестаційну постанову проти цих дій Франка та знову зажадали зірвання дипломатичних зносин з еспанським диктатором. Вістки, які доходять з Іспанії, вказують на загострення внутрішньо-політичного курсу. 35 еспанців, що намагалися таємно знову організувати соціалістичну партію, арештовано біля Мадриду та віддано до військового суду. У наслідок браку харчових продуктів, у Каталонії вихудло кілька страйків. Цивільний губернатор Каталонії заявив, що у майбутньому не буде більше дозволено вести безпосередні переговори між робітниками і працедавцями, бо кожне підвищення платні в одній фабриці викликає страйк в іншій.

Як повідомляє кореспондент агенції «Юнайтед Прес», генерал Франко видав наказ про переведення своїх марокканських частин з Марокка до Іспанії. Дотепер прибуло вже до Іспанії 2.500 волярів. Ці військові з'єднання мають також у своїх рядах контингенти еспанського чужоземного легіону.

ВІЯСНЕННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Мюнхен. Як повідомляє «Ді Нойе Цайтунг», крайовий секретаріат комуністичної партії Німеччини в Баварії, в зв'язку з недавно оголошеним звідомленням про прийняття кол. членів націонал-соціалістичної партії до комуністичної партії, вияснює, що Військове Правління дало дозвіл на прийняття до комуністичної партії тих членів нацистської партії, які вступили до неї після 1 травня 1937 року.

КОМУНІСТИЧНА ЗАЯВА ЩОДО РУРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Берлін. У зв'язку з французькими домаганнями, які висуває міністер закоронних справ Біло, про відокремлення Рурської області від Німеччини, видатний німецький комуністичний діяч Вальтер Ульбріхт заявив недавно на конференції німецьких провідників робітництва у Берліні, що «Рур е німецьким і залишиться німецьким». Своє твердження він оснующе на потемдаемській постанові трактувати Німеччину як одну господарську цілість та що Німеччина без Руру не може існувати.

КАТАСТРОФА В КОПАЛЬНІ ВУГІЛЛЯ

Дортмунд. В одній з вугільних копалень недалеко Дюссельдорфу, в наслідок сильного вибуху в копальні, зазнало 498 гірників та 3 британських службовців. З шахт відобуто живими лише 59 осіб. Інших загинали нема надії врятувати.

перші ранні підводи, зганаючи голодних гав, що роздовбували своїми товстими шпичаками-дзьобами мерзлі кізники. З'явилися діврички з своїми мітлами та допатами і стали відмітати та відоротати з хідників сніг.

По-видному чержани розібралися, хто за ким стоїть, роздивились одно на одного.

Джуря стояв за тіточкою в теплій саморобній хустці і з увігливним виразом на обличчі. Далі стояв дідок із сивою, «культурно» підстриженою борідкою. Дідка Джурі треба було знати на той випадок, коли б тіточка якоесь зникла.

А як хліба ще не було та скоро й не могло — це всі знали — бути, то люди собі мирно гомонили про сторонне — про се, про те.

До Джурі обвізався тіточка. Запштала: — Ви, мабуть, із села?

— Чому ви так думаете?

Тіточка трохи ніби зняквоіла.

— Та от ви наче не вмієте правильно балакати: «тре-еба», «че-ер-та». По-хахляцькому балакаете...

— Ні, — прикинув слово, оглянувшись, «культурний» дідок: — вони, значе, з українців. А тільки отой хахляцький, чи, як тепер постановлено казати, «український» язык такий неприятний, аж із душі вірне... Істинне слово, — побожився дідок, — краще собака гавкає, ніж хахла бала...

Джуря відчув, як кров ударила йому в лице, а на очі напружили сльози. Це була така образа, якої йому ще не доводилось чути.

Перебивши дідка, він став доказувати, що українська мова щодо краси друга після італійської, що нею розмовляють не тільки селяни, а й у місті, та ще й освічені люди... що він сам студент...

Почувши слово «студент», тітуса неймовірно скинула на нього очима: його одяг та й увесь зовнішній вигляд аж ніяк не були в згоді з цим. На ньому був кученький, з корот-

кими рукавами, вже добре пом'ятий піджакох (він же й укрався ним у холодному туртожиткові, не тільки носив), а пом'ята й полиняла кепка була схожа на вареницю, напхлену аби-як на його білявий «острішкуватий» чуб.

— А хіба це красиво, — посміхнувся вбачливо дідок: — самопер допер до мордоплиця?

— Як? як? — обернулось уже до розмовників скількоесь чоловіка.

— Са-мо-пер по-пер до мор-до-плиця...

— Ви дивіться! — здивувалась увіглива тітуса. — Як же ж такі й кумедно. А що ж воно таке?

— Автомобіль поїхав до фотографа.

Головний регіт розінгувся в натовпі. А она якась бабуна навіть плюнула.

Відоманий хлопчєк не прибрив, як бути...

Але тут раптом і регіт, і гомині обірвались: привезено хліб, привезено раніше, ніж сподівались.

Люди спочатку заходились буди ставати «правильно» в чергу, кожен на своє місце, та як виявилось, що хліба привезено мало і всім не вистачить, пішли одно на одного допотоп, полізли з божевільними обличчями в купу. Кожне обличчя, здавалось, дивилось тільки в себе, а нікого й нічого іншого не бачило, дарма що очі, як там кажуть, рогом діли.

Страшний тиск здупив Джурі огруддя так, що він мимохіть відір вгору, на плечі іншим. Заразом цей тиск, поміншавши чергу, переніс його ближче до заграбованого вікна, що з нього видавали хліб. Так він мимоволі опинився передє своїх сусід — увігливої тіточкі та дідка з «культурною» бороудою. Йому було соромно перед ними, він безпорадно, з ніяковою усмішкою оглядався на них, але нічого не міг удати.

— Не чухайте там без черги! — гукали ті, що були заду, що їх черга віддушила з себе.

ЮРИЙ КЛЕН

Очима хижими з пратьми віків
Знов дивиться на нас днедавне.
Росте ріка, гуде вода в ній,
Гуркоче глухо рокотом років.

В огні і вихорі грядуть часи,
Доба жорстона і почварна,
Не Метерлінка, а Вергарна,
А ти — жахне тавро її неси.

Ось піднесе тобі до уст трубу:
Труби її страшні фанфари,
І заграви і пожари,
Терпку весну, стонрат хмільну журбу.

Вже розтинає вітру дикий спів,
Життя ще непочатий простір,
Гуде, гуде в невиннім рості
І душу рве на сто-шматків.

Хто запалив безмірну далечінь?
То не прадавні світять зорі,
То падає на тло історій
Т-в-о-я страшна і велитенська тьня.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
У МЮНХЕНІ

У Мюнхені розпочав свою працю Український Вільний Університет, що складається покійшо з двох факультетів: філософічного і правничого. Розпочали перші виклади на філософічному факультеті. Студентська молодь з великою приємністю слухає перші лекції з філософії і психології. Цими днями розпочинаються виклади з українського мовознавства, історії та інших дисциплін факультету.

Університет укомплектований висококваліфікованими професорськими силами. Ряди студентів дедалі поповнюються. А для тих, хто не має матури, відкриті при університеті натуральні курси.

Треба сподіватися, що значний контингент студентів для українського університету дадуть наші українські гімназії, що вже тепер розпочали натуральні іспити, а деякі ще готуються до іспитів. Знаменним є той факт, що дехто з українських студентів залишає навіть студії на німецьких університетах і приходять на студії до свого рідного університету.

П. К.

РЕПАТРИАЦІЯ ПОЛЯКІВ З УКРАЇНИ

Варшава. Усі поляки, що мешкають в східній Україні, мали впродовж місяця лютого виїхати до Польщі. З теренів західної України також продовжується репатриція поляків. В лютому мало виїхати звідти біля 30.000 поляків.

Залищицька дівчина (аквареля)

«Донця» (Терракота)

З ВИСТАВКИ УКРАЇНСЬКОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В МЮНХЕНІ-КАРЛЬСФЕЛЬДІ

Григорій Тепчегорський
(3 нагоди 250-річного ювілею мистця)

Діяльність нашого визначного гравера Григорія Тепчегорського припадає на добу всебічного розвитку української культури та її експансії на сусідні краї, зокрема на Московщину. Як відомо, ціле XVII століття є під знаком українських культурних впливів у Москві. Особливо помітний там наплив українських культурних сил в кінці XVII століття, коли до Москви приїжджає, тимчасово або на постійно, багато вчених, учителів, лікарів, перекладачів, архітектів, малярів, друкарів, граверів і т. ін. Тому саме українці мали великий вплив на тогочасне московське життя — в літературі, науці, театрі, церковному житті, архітектурі, малярстві, музиці, співі, мистецтві книги, друкарстві, ювілірстві, ткацтві, одягу. Цю величезну різницю в культурному житті Московщини і України постійно помічали чужинці, що мали можливість побувати на Сході Європи. Данський посол при московському дворі Юль Юст в 1711 році писав, що при російському дворі була одна особа Мусін-Пушкін, що знав-латинську мову, тоді як на Україні не тільки усі українські достойники прекрасно володіли латинською мовою, але навіть звичайні ченці Києво-печерської лаври. Коли Петро I, за відомостями Юлія Юста та інших, «з великими трудностями» порозумівся з чужинцями голландською мовою, то гетьман Іван Мазепа, за свідченням

французького дипломата Балюза (1704 р.), не тільки «перфекто і досконало» говорив латинською мовою, але володів також мовою італійською, німецькою і французькою. В той час, коли «друга особа після царя» Меншиков не вмів навіть підписатися, то за свідченням Павла Алєєвського 1656 р. і згаданого Ю. Юста, по українських селах були грамотні навіть жінки. Про трохи пізніші часи англієць Джозеф Маршан писав, що в протилежність до Московщини на Україні «почував себе вільним і безпечним, як у першому ліпшому англійському графстві (області)», а про український нарід зауважив, що це «моральний і добре вихований нарід». Професор кембриджського університету Е. Д. Кларк і згаданий Мертал однозгідно стверджували, що «за столом (Закінчення на 4-й стор.)

— Студента не пускайте! — гукнула голосом, повиним люті, і та тіточка, що за нею Джюра стояв спочатку.

Оглянувшись, Джюра побачив на виду у неї акнайбільшу до себе ненависть.
— Та який він там студент? — вереснув якийсь, лобонь, чоловічий голос, можливо, «культурного» дідка голос. — Хахляцька морда...

— Хахляка...
— Богут!
— Вони там у селі свиней хлібом годують, а тут люди з голоду пухнуть...
— Не пускайте!
— Виклиньте там!

Сердешний хлопець відчув, що спина йому стала мокра від поту, а серце — як не високо чить. А заразом почув, як чиясь рука зірвала з його голови кепку і швиргнула далеко з натовпу. Хто це зробив, він не міг побачити, бо в той бік ніяк було оглянутись, ніяк було повернути голову.

Страшна лють і образа залила Джурі груди, лице, вуха. Почуття помсти підказало йому думку вже свідомо, на зло дикий юрбі промивається до вікна. І він мовчки, зціпивши зуби, поліз уперед. Гудзики на його піджаку відлетіли, одна пола застряла між стиснутими тілами, мов би розір'яди його. Але мета вже була близько. Ще одно зусилля — і його ліва рука ухопилась за ґрати, а права просунула хлібну картку в вікно.

— Ху! — зігнув щасливий хлопець, триюмфуючи, маючи вже хліб у руках.
А потім того юрба викинула його геть, як непотрібного.

Відбігши зобала геть від страшної колодечки, Джюра ланнувся зненадька за голову, згадав, що на ньому немає кепки, і вернувся її пошукати. Але кепки ніде не було: її десь, мабуть, затоптали в сніг.

Тоді він без кепки пішов додому. Голову

йому захищав від холоду його щитинястий, давно нестрижений чуб.

Звернувши в глуху вуличку, що вела до гуртожитку, Джюра побачив, як на санях везли замерзлих людей. Сухі, малі та ще й голі, вони були покладані одно на одного, як дрова, і тільки трохи, оби-як прикриті рогожами.

А як це було набору і коняка йшла помалу, то він (Джюра б то) і пройшов деякий час за тими санями, дивлячись на сухі, поскрючвані ступні ніг, з білими, «мертвими», схожими на гудзики нігтями на пальцях.

Візник сказав (на запитання одного з цікавих), що трупи везе із станції: у вантажних вагонах померзли.

Але Джюра особливо цим не зацікавився: одно — що не вперше бачив таке, а друге — був уперть переповнений щастям від того, що володів добрим шматком хліба.

Раптом до нього підійшов гарно зодягнений, але, видимо, вимучений, давно не голений чоловік і тремтливим голосом без найменшої бачилось, надії попросив дати йому хоч шматочок хліба. Разом з тим він жалібно дивився, аж тремтів, на чорний, схожий трохи чи не на кізак — гвинтіяк у руках випадково стрінутого простоволосого парубійка. Здавалося, ще мить — і він, забувши всяку пристойність та страх, кинеться й зубами вирве той нещасний шматок.

Джюра вражено прислухався: чоловік просив гарною українською літературною мовою. Прохач удруге попросив, додавши, що в нього діти умирають з голоду.

Велике щастя затрепетало в грудях у доброго хлопця, він увесь зашарівся. А тоді простяг руку з хлібом до прохача.

— Вам хліба? Будь ласка!..
— І в українських звуках його мови було багато-багато гарячого чуття. Прохач зробив здивовані очі, ніби злякався.

— Увесь? А ви ж як?
Хлопець палко перебув:

— Нічого, нічого: я якнебудь обійдуся. А в вас же діти...

Чоловік ухопив тремтливими руками той хліб, підніс його до уст і поцілував. А потім того схопив шорстку парубкову руку своєю мякою рукою і щиро, гаряче її потиснув.
— Красно дякую! Найщирше дякую!..
На очах у нього були слези.

Джюра рішуче повернувся і швидко подався своєю дорогою — додому.

Коли він прийшов до гуртожитку, у кімнаті було тільки двоє його товаришів: один читав, ушніпившись, якусь книжку, а другий щось латав.

— А, це ти з черги? — недбало спитався той, що латав. — А де ж твій хліб? Не взяв? Джюра, ще повний шойно пережитого, схвилювано і з запалом розповів про свої пригоди, особливо спинившись на кінцевій події.

— І, розумієте, чоловік той говорив чудово українською мовою.

І, трохи помовчавши, додав:
— Це не те, як говорять по-українському в театрі, у школі, коли ніби на замовлення говорять... Ні! Тут людині загрозює смерть, а вона, знаючи, що на російську мову швидше відгукнуться (бо в місті ж більшість по-російському говорить), говорить по-українському... Товариші недомисленно скинулися очима, нічого, лобонь, із цих його міркувань не зрозумівши. Та й усю Джурину пригоду поклали, видимо, на рахунок його, відомого їм, «дивацтва» в українській справі.

А латальник з явним наміром погузувати спитався:

— Так це ти, мабуть, і кепки там відіб? — Та там же.

...А наступної ночі Джурі знову приснився український Бог. Тепер він сам зійшов до нього на землю, низько схилився над його постілью, аж вусами об його чоло дескітно торкнувся.

— Добре еси учинив, синішу, — загомонів козарлюга-Бог до нього ніжно, як батько. — Добре, велими добре...

— Що хліб тому чоловікові віддав?
— Еге.

Джюра відчув, що йому стає весело й радісно на душі, ніби він від солодкого пшастя топшвся і розпливався, як в'єк.

— Ось поглянь навкруги, — гомонів козарлюга далі. — Бачиш, яка велич, яка краса?

Дивиться Джюра — а перед ним Україна, безмежний простір від Прип'яті та до Чорного моря і від Попраду та до Манича й Бештау міниться далечіною, а на тому просторі сорок мільйонів народу — лемки, бойки, гуцули, галичани, буковинці, наддніпрянці, кубанці...

— І все то один народ.

— «Най рідний народ», — з солодким щастям від того, що й він належить до того народу, подумав Джюра...

І далі побачив зворушений хлопець, що всі ті сорок мільйонів одиниць почали танути, розпливатися і зливатися одна з одною, а також і з ним в одну цілість. А потім він зрозумів, що його вже нема, а є один український народ.

— Чи тобі так добре, синішу?
— Добре.

— І їсти не хочеться?
— Ні...

— І загубленої шанси не шкода?
— Ані трохи...

— Блаженні ті, що за свій народ життя некладають, — прорік поважно козарлюга. — Їхня власна і їх народу слава ув'єк не вмере, не поляже...

І по цій мові тихо віддалився, розтанув у темряві ночі.

А Джюра прокинувся. У животі в нього тільки трохи бурчало, але він про те не думав.

Регенсбург — середньовічне місто

Високі вежі церков класичної готики величю підносяться вгору, старовинні мури оточені вузькими покрученими вуличками, що розбігаються в усі боки, спускаючись до самого Дунаю.

Це Регенсбург — місто, від стін якого віє романтикою середньовіччя.

Регенсбург — це сілестітні вузеньких провулочків. Поблукавши з годину цими вуличками, можна знову опинитися на тому ж самому місці. Тут на кожну кроці зустрічаються старовинні будинки, що бачили зміну багатьох поколінь. Ці будинки з гострими дахами та оригінальними фасадами створюють цілий ансамбль середньовічного міста. Вулиці закінчуються невеличкими брукованими площинами, в центрі яких і тепер часто є ще залишки старого басейну чи криниці, де колись сусідки сходилися по воду та передавали одна одній новини та плітки.

Проходять якимось з «фусовців», де можна руками дістати по обидва боки до стін будинків, мимоволі пригадуєш уривки з Гете, Так і здається, що в якомусь з віконечок появилося золотокоса Гретхен, а з-за рогу вири- не якась постать в оперовому убранні чи не самого Фауста. А ось тут, в цій півничці «гастгаузу», за тяжкими столами напевно по- вечора збиралися бюргери та, попиваючи пиво із глиняних келихів, обговорювали справи славного міста Регенсбургу. А може слухали оповідання якогось чужинця-купця чи мандрівного ченця — про далекі і дивні країни, багаті на золото, усяке звірі та меди.

Від традиційних бочок із пивом та запісних стін «гастгаузу» віє подумом далекого минулого. І дійсно, Регенсбург — одно з найдавніших міст Німеччини. З давніх часів він відомий як осередок культурного та торговельного життя Баварії. Видатне географічне положення — над великою рікою-магістраллю Дунаєм — дало широкі можливості для розвитку міста.

Вже в часи раннього середньовіччя Регенсбург стає наддунайською метрополією, що відіграє визначну роль не тільки в економіці Баварії, але й далеко поза її межами.

В 79 році на місці теперішнього Регенсбургу була закладена римська фортеця. Отже історія закладення Регенсбургу починається ще від часів Марка Аврелія.

Розквіт міста припадає на XII—XIII сторіччя, коли воно стає культурним та торговельним центром наддунайських країв. На цей час припадає і політичний та господарський розвиток Київської Русі, що є для нас особливо цікавим. Як встановлено на підставі історичних джерел, Регенсбург — як і багато

інших західно-європейських міст — мав близькі торговельні зв'язки з Києвом. Вже в XI ст. були встановлені економічні зв'язки поміж Київською Руссю та заходом. В Регенсбурзі існувала навіть окрема корпорація купців, що торгувала виключно з Київською Руссю, під назвою «Руссарій».

В «Житті» св. Маркіана є оповідання про те, як ірландським ченцем, що заснували монастир св. Якова, не вистачало коштів для закінчення своєї роботи. Тоді один із ченців св. Маврикій вирушив у далеку подорож до Києва, щоб дістати там потрібні кошти, які й дістав — у вигляді багатьох подарунків хутра-

ми від Володимира Мономаха та його дружинників. Цікаві дані є в книзі записів св. Емерама в Регенсбурзі. Чернець цього монастиря Гартвіг, перебуваючи в Києві, жертвував ма-настиреві 18 фунтів срібла, наказавши своїм боржникам в Регенсбурзі виплатити цю кіль-кість срібла монастиреві.

Чимало документів із часів XI—XII ст. ст. про встановлення мита з купців, що йдуть з Русі, також свідчать про близькі торговельні зв'язки поміж Київською Руссю та Західною Європою.

Отже, Регенсбург є містом, що має давнє історичне минуле та власні традиції, місто, яке свого часу посідало визначне місце серед інших городів Німеччини і навіть цілої Захід-ньої Європи.

H. C.

Конференція УНРРА — ІМКА

23 та 24 лютого п. р. заходами УНРРА та ІМКА була скликана на оселі в Регенсбурзі спільно з представниками всіх, що є на оселі комітетів, конференція, присвячена справам спортової, мистецької та ремісничої діяльнос-ти цих комітетів. На конференції були прису-тні також представники інших таборів ре-генсбурзької області: Штраубінг, Ландсгут, Вайден та представники УНРРА з цих мис-тецької області.

Конференцію керував п. Бренч, директор філії ІМКА у Регенсбурзі, який і відкрив її короткою промовою, вітаючи всіх присутніх. Перше слово мав п. Ернест Грісе, представник окружної УНРРА, який в своїй тейлії і друз-ній промові привітав присутніх з можливістю спільної праці і познайомив з представниками УНРРА, які прибули з інших міст області. Особливо наголосив він на тому, що тре-ба докласти всіх зусиль, щоб наявні у таборах культурні і мистецькі сили взяли активну участь у вихованні молоді.

В приміщенні конференції була влаштована виставка, на якій український, литовський, латиський та білоруський комітети та право-славна громада виставили зразки вишивок, різьбарства, по-мистецькому зроблених ляльок

та інших речей. Найбільш імпазантно вигла-дали виставка українська та литовська. Вони справляли велике враження: перша — ви-шивки, а друга — надзвичайними робота-ми на шкірі.

У другій частині конференції, що відбулася у спортівній залі, присутні побачили зразки найрізноманітніших спортових американських ігор, що були продемонстровані дружиною аме-риканських воєнків під керівництвом капітана Гефера, лейтенанта Кюлера та лейтенанта Юнга.

Ввечері учасники конференції побачили аме-риканський фільм з життя Шопена.

Оселя ж репрезентувалася у дальшому про-грамі виступами хорів: українського, білору-ського, російського та латиського, що про-співали свої народні пісні, та виступом групи єстоських танцюристів, що майстерно вико-нали народні танки.

Засідання 24 лютого було присвячене обго-воренню плану праці на майбутнє, головно в ділянці спорту.

На закінчення конференції учасники її про-слушали кілька класичних музичних творів.

Люд.

З життя українців в Боденвері

Боденвер, невелика місцевість на границі бойбузького й родінського повітів, з часу приходу американців став осередком культур-но-освітнього життя українців обох цих пові-тів. Більшість тут становлять люди, що еваку-ювались із-під Відня з одною будівельною фір-мою й тут, на станції Боденвер, в половин-квітня покинули тіні вагони (бо далі нікуди було вже їхати) і розбрелися по найближчих селах.

Як тільки виявилася можливість, зоргані-зовано в Боденвері філію Українського Комі-тету під головуванням п. Березульського. Управа філії перевела реєстрацію всіх українців в обох повітах, яких тут тоді було понад 200 осіб. При Комітеті організовано церковний хор та курси англійської мови. Восени зорга-нізовано тут народно-школу для місцевих українських дітей.

Довго боденверці не мали свого стадог-душпастиря, і тільки від Рідва душпастир-ські обов'язки виконує тут о. Т. Гурко. Неза-лежно від того, хор працював безперервно під керівництвом п. інж. Скремети.

Відбулися сходилині всіх громадян з нагоди свята та спільна вечеря (кут) та зустріч Но-вого Року.

10. П. місцевий аматорський гурток поста-вив з добрим успіхом п'єсу «Попилили в дур-ні» («Перехитрили») при переповненій залі.

Коли не стаються якісь непередбачені зміни чи не постановити якісь перепони, то праця ту-тешньої української громади продовжувати-меться і надалі успішно.

I. 3.

ВІДКРИТТЯ УНІВЕРСИТЕТУ УНРА В МІОНХЕНІ

Міонхен. В Мюнхені відбулося урочисте відкриття університету УНРРА. На відкритті прийбв командував третьої американської армії генерал Траскот, якого присутні привітали надзвичайно швидко та влаштували йому ова-ції. Генерал Траскот виголосив промову, в якій побіляв університетові допомогу від аме-риканської влади та підкреслював значення віль-ної науки. Крім того промовляв ще директор УНРРА в американській зоні, директор уні-верситету від УНРРА п. Галіна Гашинська та ректор університету словинський вчений проф. Отмар Піргмайер. На закінчення відспівано стару студентську пісню «Гавдеамус ігітур».

Як подає регенсбурзький «Дзєннік Поль-ські», серед записаних до університету 2,975 студентів є 846 українців, 696 литовців, 424 бездержавники, 202 латві, 189 поляків, 174 жиди, 173 югослав'ян, 30 мадярів, 16 румунів та 8 турків.

ДОМІНІКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА ПРИЙМАЄ ЖИДІВСЬКИХ ВТІКАЧІВ

Домініканська республіка погодилася при-ймати 25.000—50.000 бездомних європей-ських жидів віком від 18—35 років, щоб во-ни працювали в рільництві.

V. C.

Шлях до слави

Нас було троє... Був, правда, і четвертий, але простий смерт-ний, не-поет. Чи ж варто такого рахувати?

Ми їхали туди, де нас чекали одески, ви-гукі захоплення, одне слово — їхали назу-стріч славі. А вишло з тієї їзди казнамо.

Вже о четвертій годині штовхнуло мене щось і я прокинувся. Протираючи очі, дивувався, чого так рано прокинувся. «Ага, — стрідила до голови думка і зігнала останні сліди солод-ких обіймів сну. — Сьогодні ж наш літера-турний вечір...»

Збудив Леся — того четвертого — і за кіль-ка хвилин ми вже мчали на станцію.

— Де стоїть потяг на Мюнхен?

— Ще рано, почекайте...

Дійсно, до від'їзду потягу була ще ціла го-дина. Посідали, покуривали і — знову на перон. (Пройшло, може, з десять хвилин — але хі-ба ж всидиш на дорозі до слави).

— Чого вас мордує? — спитався шваб у залізничним однострої. — Адже потяг відхо-дить о шостій п'ятдесят.

В розкладі їзди було ясно написано: «Нах Мюнхен 5.40». Але урядовій особі треба ві-рити. Тому ми повернулися до почекальні і почали ворожити: просялять сьогодні Юрко та Микола. Чи не просялять. Коли ми вирішили, що просялять, обидві вишеназвані особи з'я-вилися, задихані чи не більше, як той мара-тонський бігун, що приніс звітку про пе-ремогу над перським царем. Отже, поетичне тріо було тепер, як то кажуть, «в комплекті».

Звітка про те, що потяг іде о 6.50, ново-прибулих особливо не зворушила. Вони попро-хали дати їм трохи посидіти.

Лесяко вже не встигав до розмови, а тіль-ки уважно дослухався до голосів «богів», які перемішали кісточку всіх знайомих поетів — великих і малих. Ралпом він надхненно ска-зав, що, на його думку, наш поїзд від'їхав. Годинник показував 5.50...

Кинувся на перон.

— Дер цуг іст шон аб, — флегматично по-відомив нас шваб і з видимим зацікавленням прислухався до незрозумілої мови, в якій на-віть його вухо могло зловити нотки обурення.

Однак, ми досить скоро схаменилися і взя-ли німецькою мовою, відповідно її калічачи, вже-лися оповідати залізничному швабові — що ми думаємо про нього самого та про його най-ближчу рідню, до сьогомого коліна включно.

Користуючись сучасним газетним стилем, можна сказати, що ця розмова відбувалася в атмосфері дружби та взаємного зрозуміння.

Після «обміну нотами», Юрко, як найра-рочіший, запропонував «бити». Цю гамлетів-ську проблему «Вити чи не бити» поставили на голосування. Вирішили — не бити, враху-вавши той факт, що американський «емі» дуже зацікавився перебігом події. Навіть гу-му перестав жувати. Якби він гарантував нам свою нестримність — ми б вирішили інак-ше...

А тим часом шваб остаточно орієнтувався в ситуації і порадив їхати поїздом о 12.30.

Поблукавши йому за увагу, ми почали аналізувати, хто винен у всій цій історії. Юр-ко та Микола чомусь обвинувачували мене, а я, при підтримці Леся, валив усю провину на шваба. Потім ми обговорили ще кілька науко-во-фантастичних проєктів, як іти шукати піщя, насільки наївною, щоб він так рано, та ще й у свято, згодився везти нас до Мюн-хену автвом.

На вулицях німецької поліції дипломати-чно не звертали на нас уваги, — бо нас було все таки четверо. Але таборова поліція не здібна зрозуміти поетичної натури. На во-ротях нас суворо запитали — чи ми украї-нці. Коли ми довели це практично — мовою, і теоретично — наперерами, нам запропонова-но йти спати, а не «грати вар'ята» в такій ран-ній час. Так піби «грати вар'ята» можна тіль-ки в певно означені години... —но.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В статті С. Драгоманова п. з. «Із спогадів про Леся Українку» в попередньому числі «Слова» сталася прикра помилка в другому абзаці третьої спалати на сторінці 3.

Після слів: «Не пригадує зараз точно, ко-трого року не було, але була те радість для Леся й всіх мешканців» випали дальші слова. «Зеленого Гаю: приїхала письменниця Ольга Кобил'янська, яку сердечено прийняла Леся Українка».

Permitted by authority of Military Government, November 1945
Редкаге Колегія. — Видає Спілка «Украї-нське Мистецтво», кооператива з обм. порукою в Регенсбурзі. — Адреса Редкації і Адміністра-ції: Regensburg, Gangohofersiedlung, Block X, Wohnung 217.
Satz und Druck: Mittelbayerische Zeitung, Regensburg, Kumpfmühler Straße 11.